

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 2 De meent en de oceaan

4 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat:

- een toepassing van 'eigen doelen' uit de omschrijving van het kernconcept conflict en informatie uit de inleiding 1
- een redenering of de herders in het gedachtenexperiment 'tragedie van de meent' met elkaar in conflict zijn, met een toepassing van 'tegenwerking' uit de omschrijving van het kernconcept conflict en informatie uit de inleiding 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- In de inleiding staat dat alle herders een eigen doel hebben, namelijk het produceren van zoveel mogelijk wol. 1
- Volgens de inleiding breiden de herders daarom hun kudde uit. Ze doen dat niet om de andere herders tegen te werken. Omdat dit geen bewuste/expliciete tegenwerking is, zijn de herders in het gedachtenexperiment 'tragedie van de meent' niet met elkaar in conflict.
of
Volgens de inleiding breiden de herders daarom hun kudde uit. Het vergroten van de kudde van de ene herder betekent minder gras voor de kudde van de andere herder, wat te zien is als tegenwerking. Dus zijn de herders in het gedachtenexperiment 'tragedie van de meent' met elkaar in conflict. 1

Opmerking

Als het antwoord een redenering met de tegenstelling tussen de kortetermijnbelangen en langetermijnbelangen bevat, mogen scorepunten worden toegekend.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

5 maximumscore 3

Een juist antwoord bevat een redenering dat twee voorwaarden nodig zijn voor samenwerking tussen de herders, met:

- een toepassing van de omschrijving van het kernconcept samenwerking en informatie uit de inleiding van de opgave 1
- twee voorwaarden voor effectieve samenwerking en per voorwaarde informatie uit de inleiding van de opgave (per juiste voorwaarde met informatie 1 scorepunt) 2

voorbeeld van een juist antwoord:

- Voor samenwerking tussen de herders moeten de herders inzien dat zij een gezamenlijk doel hebben, namelijk het voorkomen van uitputting van de gemeenschappelijke grond door overbegrazing. Om dat doel te bereiken zullen de herders hun handelen op elkaar moeten afstemmen. 1
- Daarvoor is compromisbereidheid nodig, want in de inleiding staat dat de herders uit eigenbelang hun kudde willen vergroten. 1
- En daarvoor is onderling vertrouwen nodig, want de meent is voor gemeenschappelijke gebruik. De herders zullen er elk op moeten vertrouwen dat de anderen de meent niet overbegrazen met hun kudde. 1

Opmerking

Als het antwoord geen redenering bevat, kunnen maximaal 2 scorepunten worden toegekend.

6 maximumscore 1

Een juist antwoord bevat het rationele actor-paradigma en daarvan een aanname.

voorbeeld van een juist antwoord:

Dat actoren handelen op basis van een rationele afweging van (korte termijn) kosten en baten is de aanname van het rationele actor-paradigma die in beide gedachtenexperimenten te herkennen is.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

7 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat een argumentatie dat het VN-oceaanverdrag het dilemma van collectieve actie wel of niet oplost met:

- een toepassing van een omschrijving van freeriders-gedrag 1
- een toepassing van een omschrijving van het dilemma van collectieve actie en informatie uit tekst 2 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- Bescherming van de oceanen is alleen mogelijk als alle landen daaraan meedoen, wat collectieve actie is. De VN probeert met het VN-oceaanverdrag alle landen te verplichten mee te werken aan de bescherming van de oceanen (r. 20-27). Want niet alle landen zullen daar vrijwillig aan bijdragen, wat freeriders-gedrag is. 1

- In tekst 2 staat dat het verdrag bindend is (r. 10). Dat betekent dat landen zich aan het verdrag moeten houden, dus kunnen aangesloten landen zich niet uit eigenbelang onttrekken aan de collectieve afspraken. Dus lost het VN-oceaanverdrag het dilemma van collectieve actie op.

of

In tekst 2 staat dat landen het verdrag hebben ondertekend, maar dat alle landen het verdrag nog wel in eigen wetgeving moeten verankeren (r. 43-49). Totdat alle landen het verdrag in de wet verankerd hebben, kunnen aangesloten landen zich uit eigenbelang onttrekken aan de collectieve afspraken. Dus lost het VN-oceaanverdrag het dilemma van collectieve actie niet direct op. 1

Opmerking

Als het antwoord geen argumentatie bevat, kan maximaal 1 scorepunt worden toegekend.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

8 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat:

- een toepassing van 'min of meer geformaliseerde regels' uit het kernconcept institutionalisering en informatie uit r. 8-36 van tekst 2 1
- een redenering dat het sluiten van het VN-akkoord past bij de institutionalisering van het duurzaam beheer van oceanen, met een toepassing van 'het reguleren van onderling gedrag' van staten uit het kernconcept institutionalisering en informatie uit r. 8-36 van tekst 2 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- In tekst 2 staat dat met het sluiten van het VN-akkoord is afgesproken dat economische activiteiten in beschermde oceanen worden getoetst en gemonitord (r. 32-34), wat formeel vastgelegde regels zijn. 1
- Volgens tekst 2 worden de opbrengsten eerlijk verdeeld worden tussen deze landen (r. 34-35). Dus reguleren deze regels over het duurzaam beheren en benutten van de oceanen de relaties tussen de landen die het VN-akkoord hebben gesloten. 1

9 C

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

10 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat:

- de groep liberale of sociaalconstructivisme theorieën en informatie uit tekst 2 om de gekozen groep theorieën te illustreren 1
- een verklaring dat staten een akkoord hebben bereikt over het VN-oceaanverdrag, met een toepassing van een omschrijving van de gekozen groep theorieën 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- Dat staten een akkoord hebben bereikt over het VN-oceaanverdrag kan worden verklaard vanuit de groep liberale theorieën. In tekst 2 staat namelijk dat het VN-oceaanverdrag als doel heeft om gezamenlijk de biodiversiteit te beschermen en de oceanen duurzaam te beheren (r. 24-31). 1
- Bescherming van de biodiversiteit wordt gezien als een gezamenlijk belang waarvoor staten willen samenwerken. Volgens de groep liberale theorieën werken staten samen wanneer dat bevorderlijk is voor groeiende welvaart en/of vooruitgang. 1

of

- Dat staten een akkoord hebben bereikt over het VN-oceaanverdrag kan worden verklaard vanuit de groep sociaalconstructivisme theorieën. In tekst 2 staat namelijk dat de VN-lidstaten met het akkoord hebben laten zien dat de natuur hen uiteindelijk allemaal verbindt (r. 55-61). 1
- Dat de natuur alle staten verbindt, is een gezamenlijk idee waarvoor de staten willen samenwerken. Volgens de groep sociaalconstructivisme theorieën hangt de bereidheid van staten om samen te werken af van ideeën die in de sociale wereld bestaan. 1

Opmerking

Aan een antwoord met de groep realistische theorieën en de groep politiek psychologische theorieën mogen geen scorepunten worden toegekend.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

11 maximumscore 3

Een juist antwoord bevat een redenering dat het VN-oceaanverdrag een voorbeeld van globalisering is waarover zowel hyperglobalisten als andersglobalisten positief zullen zijn, met:

- een toepassing van de omschrijving van het kernconcept globalisering op het VN-oceaanverdrag 1
- een standpunt over globalisering van hyperglobalisten en informatie uit tekst 2 om het gekozen standpunt te ondersteunen 1
- een standpunt van andersglobalisten en informatie uit tekst 2 om het gekozen standpunt te ondersteunen 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- Doordat de VN-lidstaten zich binden aan onderlinge afspraken in het VN-oceaanverdrag nemen de afhankelijkheden in de wereld toe. 1
- Hyperglobalisten zullen positief zijn. In het verdrag staan namelijk afspraken over het duurzaam beheer van de oceanen (r. 24-35), wat aansluit bij het standpunt van hyperglobalisten over globalisering dat economische activiteiten mogelijk blijven door gezamenlijke ecologische problemen aan te pakken. 1
- En andersglobalisten zullen positief zijn. In het verdrag staan namelijk afspraken over het instellen van beschermde mariene gebieden in de oceanen (r. 28-30), wat aansluit bij het standpunt van andersglobalisten over globalisering dat wereldwijde verkwisting en vervuiling moet worden ingeperkt. 1

Opmerking

Als het antwoord geen redenering bevat, kunnen maximaal 2 scorepunten worden toegekend.

Opgave 3 Mensen en dingen

12 maximumscore 1

Een juist antwoord bevat een uitleg dat politicoloog Anderson met de term 'imagined community' de nadruk legt op de natie, met een toepassing van een omschrijving van natie en informatie uit tekst 3.

voorbeeld van een juist antwoord:

Een natie wordt gevormd door een groep mensen die zich verbonden voelt door een bepaalde gedeelde cultuur, wat kan worden omschreven als een gemeenschap die in de verbeelding van haar leden bestaat, oftewel een 'imagined community' (r. 4-7).